

Arbejdstilsynet
Att.: Mette Ploug Krølner / Cecilie Hertel Thygesen
Landskronagade 33
2100 København Ø

Hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring og forskellige andre love (j.nr. 20225000929)

Der henvises til høringsbrev fra Arbejdstilsynet af 10. maj 2023.

DA mener, at *Aftale om et forbedret arbejdsskadesystem* fra september 2022 samlet set vil bidrage til et mere enkelt arbejdsskadesystem og vurderer, at tiltagene samlet set vil have en positiv effekt på sagsbehandlingstiderne.

DA henviser i den forbindelse specielt til reglerne om en ny og forenklet årslønsberegning, større intervaller i udmålingen af erstatning for tab af erhvervsevne, begrænsning af mulighederne for genoptagelse, indførsel af søgsmålsfrist, og en række mindre tilpasninger af arbejdsskadesikringsloven, som DA støtter op om. DA vil følge udmøntningen af disse tiltag tæt i årene fremover.

DA er dog overordnet bekymret, da hverken *Aftale om et forbedret arbejdsskadesystem* eller implementeringen af denne umiddelbart ses at give endelige svar på de store udfordringer, som arbejdsskadesystemet står overfor, herunder at sagsbehandlingstiden de senere år igen har været støt stigende. DA forventer ikke, at aftalens indhold alene vil nedbringe sagsbehandlingstiderne nævneværdigt de kommende år.

DA betragter derfor *Aftalen om et forbedret arbejdsskadesystem* og implementeringen alene som et første skridt på vejen mod et bedre og mere enkelt system.

DA henviser i den forbindelse til, at der som opfølgning på aftalens punkt om "*Hurtigere oplysning af sager i AES*" allerede er igangsat et større arbejde i regi af AES' bestyrelse, hvor der arbejdes med en bred vifte af forslag til yderligere forbedringer af sagsbehandlingen i AES og arbejdsskadesystemet.

Det er på den baggrund vigtigt, at der løbende monitoreres og evalueres på tiltagene i aftalen med fokus på at få viden om, hvorvidt de skridt der tages for at forenkle og forkorte sagsbehandlingstiderne, får den tilsigtede effekt.

Det er DA's opfattelse, at løbende monitoreringer og evalueringer skal være databaserede og danne grundlag for, at det eventuelt politisk kan aftales, hvorvidt der skal indføres korrigerende tiltag, hvis det viser sig, at forudsætningerne skrider.

DA foreslår derfor, at lovforslaget strammes i forhold til, at det bør være hele aftalen, som løbende monitoreres og evalueres 3 år efter ikrafttræden.

DA henstiller desuden til, at der foretages en kritisk gennemgang af lovforslaget, hvor der er fokus på formuleringer, som kan fortolkes forskelligt, så der undgås en lang række unødvendige klage- og retssager efter lovens ikrafttræden, som kan medføre, at effekten af forenklingstiltagene går tabt. DA henviser til høringssvaret fra AES' administration, som indeholder en lang række eksempler herpå.

Konkrete bemærkninger til ny årslønsberegning mv.

DA støtter den nye forenklede metode til årslønsberegning, og mener ikke, at der i relation til årslønsberegningen er behov for en generel dispensationsbestemmelse i lovens § 24, da der er tale om en meget udførlig lovtekst. DA mener, at det i uforudsete tilfælde vil være naturligt, at den nye bemyndigelsesbestemmelse kan anvendes.

DA støtter, at praksis som følge af Højesterets dom fra 2010 om deltidsansatte ændres med lovforslaget.

DA bemærker, at det fremgår, af bemærkningerne "Der ydes dog ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 procent". DA mener, at det dermed bekræftes, at der fremover altid vil gælde en fast minimumsgrænse for erhvervsevnetab.

DA er enig i præciseringen af, at erstatning for tab af erhvervsevne i ASL begrebsmæssigt er erstatning af samme art som erstatning for tab af erhvervsevne efter EAL, så det præciseres, at den tilskadekomnes indtægtstab alene kan kompenseres én gang.

Vedrørende uddannelsesgodtgørelsen §§ 18 a-g

DA mener grundlæggende, at der er tale om en ordning, som indeholder en række meget problematiske incitamenters samtidig med, at der er en meget lille beskæftigelseseffekt af ordningen på 300 fuldtidspersoner fuldt indfaset i 2058.

Der er – uanset de meget detaljerede beskrivelser i lovforslaget og bemærkningerne – tale om en meget kompleks ordning. Der er på den baggrund stor risiko for, at forudsætningerne om blandt andet økonomi og målgruppe i ordningen vil skride.

DA foreslår, at delen om uddannelsesgodtgørelse udskilles i en separat lov. Denne del har kun en meget snæver sammenhæng til arbejdsskadeområdet, og hoveddelen af reguleringen er målrettet kommunerne, og sagsbehandlingen skal foregå uden for AES. Se nedenfor for konkrete bemærkninger vedrørende uddannelsesgodtgørelsen.

Det er vigtigt for DA, at de forudsætninger, som ligger til grund for aftalen overholdes, herunder at målgruppen for ordningen ikke udvides, udover hvad der er fastsat i den politiske aftale.

DA foreslår derfor, at den indledende visitation i AES, skal ske på objektivt grundlag, og ikke – som det foreslås – indeholde en vurdering af, hvorvidt tilskadekomne via uddannelsesgodtgørelsen skønnes ikke at kunne anvende sin erhvervsmæssige uddannelse og skønnes at kunne forbedre sine indtjeningsmuligheder, altså 2 skønsmæssige vurderinger.

Konkret mener DA ikke, at der i ordningen skal være mulighed for at tage en videregående uddannelse. DA henviser i den forbindelse til, at det af den politiske aftale fremgår, at det "forventes at ordningen vil omfatte erhvervsuddannelser, erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser".

DA anbefaler, at ordningen med uddannelsesgodtgørelsen afgrænses til alene at omfatte uddannelser taget i Danmark. DA mener, at det i praksis bliver meget vanskeligt og unødigt ressourcetungt, at kontrollere tilskadekomnes uddannelsesaktivitet på uddannelser taget i udlandet.

DA går ud fra, at der er taget højde for situationen, hvor en tilskadekomnen modtager sygedagpenge, men forsat er i et ansættelsesforhold, hvor arbejdsgiverne betaler løn, og hvor arbejdsgiveren således mister sygedagpengerefusion ved den tilskadekomnes overgang til uddannelsesgodtgørelse.

DA bemærker på den baggrund, at det fremgår, at implementeringen løbende vil blive overvåget, men at ordningen først evalueres endeligt efter 10 år. DA foreslår, at denne evaluering fremrykkes markant (til 3 år), da det langt tidligere vil være muligt at vurdere om ordningen lever op til formålet og hensigterne.

DA er endelig bekymret for, at der med lovforslaget indføres et parallelt "fastholdelsessystem" i AES, som kan føre til længere (og mindre omkostningseffektiv) sagsbehandling generelt, idet ressourcerne til

administration af ordningen skal tages fra de nuværende sagsbehandlingsressourcer.

DA mener, at administrationen af ordningen bør ligge i kommunalt regi, som AES skal bidrage til. Kommunerne har erfaring og viden om beskæftigelsespolitik og fastholdelse af borgeren på arbejdsmarkedet, og dermed de kompetencer, der er behov for samt overblikket over eventuelle andre muligheder og ydelser for de tilskadekomne i beskæftigelsessystemet, herunder f.eks. om den tilskadekomne vil være bedre hjulpet ved f.eks. et ressourceforløb eller via et fleksjob. Det skal dog samtidig sikres, at kommunerne foretager éns sagsbehandling på tværs af landet.

DA er endelig imod en fremskudt ikrafttræden af uddannelsesgodtgørelsen, hvor det foreslås, at der vil kunne tilkendes uddannelsesgodtgørelse i sager, som er anmeldt inden lovens ikrafttræden, hvis tilskadekomne selv henvender sig. DA mener, at for at denne nye ordning skal fungere bedst muligt, så skal der være god tid til forberedelse både i arbejdsskadesystemet og i kommunerne.

Vedrørende den nye formålsbestemmelse – § 1

DA støtter overordnet, at arbejdsskadesystemet i videre udstrækning end i dag støtter tilskadekomne i at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet.

DA ønsker dog samtidig, at AES fastholder fokus på og forståelse for, at mange arbejdsskader er forbigående, og at AES-systemet ikke skal være et parallelt beskæftigelsessystem, da den opgave ligger i kommunerne. Der bør derfor i udmøntningen være stor fokus på at styrke koordinationen og samarbejdet mellem AES og kommunerne, således at tilskadekomne ikke risikerer at falde mellem to stole.

Vedrørende de politisk fastsatte sagsbehandlingsmål – § 16

DA støtter tiltaget med politisk fastsatte sagsbehandlingsmål.

DA er uforstående overfor den juridiske konstruktion, hvor der er tale om en ophævelse af § 16. Som DA læser lovforslaget, er der tale om lovgivning i bemærkningerne, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

DA foreslår, at der indsættes en "rammebestemmelse" i arbejdsskadesikringsloven, som et juridisk ophæng til de politisk fastsatte sagsbehandlingsmål. Alternativt bør det fremgå klarere af bemærkningerne, at det i sidste ende er bestyrelsen for AES, der har ansvaret for administrationen, og som dermed kan justere på sagsbehandlingsmål.

Der henvises i denne forbindelse til, at det fremgår af bemærkningerne til § i LBK 980 af 9. september 2019, at bestyrelsen har det overordnede

ansvar for driften og for de overordnede strategiske beslutninger vedrørende sagsbehandlingen.

Vedrørende svarfrister og bøder til arbejdsgiverne – § 82

DA støtter formålet med at indføre en lovfastsat frist for professionelle aktørers medvirken til oplysning af sagerne og bødestraf for manglende overholdelse.

DA mener dog, at en svarfrist på 14 dage for private arbejdsgivere – uanset at der alene er tale om f.eks. dokumentation for ansættelsesperiode og løn- og ansættelsesforhold – bør forlænges for så vidt angår de private arbejdsgivere, da en meget stor del af de private arbejdsgivere ikke kan defineres som "professionelle", og ikke altid kan nå at svare på en høring med en frist på 14 dage på grund af ferie eller lignende.

Vedrørende den nye forsikringsordning for omsorgspersonale §§ 49a-og b

DA har forståelse for baggrunden for den nye ordning, herunder at ansatte, der har været udsat for vold, kan stå i et etisk dilemma, der kan medføre, at de ikke rejser et krav om erstatning, som de kan være berettigede til udover arbejdsskadesikringsloven.

DA er dog overordnet bekymret for de reelle økonomiske konsekvenser, herunder skønnet om, at de samlede erstatningsudgifter vil løbe op i 5 mio. kroner, som DA mener er undervurderet.

DA mener, at ordningen bør udskilles i en separat lovgivning eller fremgå af offererstatningsloven, da der ikke er tæt sammenhæng til arbejdsskadesikringsloven. Det vil også give mulighed for at gentænke ordningen, og sikre at alle bekymringspunkter og forslag fra interessenter bliver hørt og drøftet, se nedenfor.

DA er bekymret for rækkevidden af de arbejdsgivere, som skal tegne en voldsoffererstatning, og vil gerne bidrage til arbejdet, således at listen bliver så akkurat som mulig.

DA mener, at det er problematisk, at voldsskadeforsikring skal tegnes som en tillægsforsikring i arbejdsgivernes arbejdsforsikringsselskab. Dette synes at være unødvendig indgriben uden et berettiget formål. Det låser arbejdsgiverne til en bestemt løsning, og priserne risikerer at blive uforholdsmæssigt høje, da der reelt ikke vil være konkurrence på markedet.

DA mener, at det er problematisk, at arbejdsgiver skal tegne en forsikring, der skal dække tilskadekomst, når der er en (ansvarlig) skadevolder, som ikke er arbejdsgiver. Arbejdsgiver kan i forvejen være ansvarlig efter erstatningsansvarsloven, hvis de ikke har efterlevet deres

arbejdsmiljøretlige arbejdsgiverforpligtigelse om at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Hvis arbejdsgiver således har efterlevet deres arbejdsmiljøretlige arbejdsgiverforpligtigelse, er det uhensigtsmæssigt, at de derudover kan betragtes som et pligtsubjekt i erstatningssager.

DA vurderer, at allerede ændringen af offererstatningsansvarslovens § 10 om fravigelse af politianmeldelse i vise sager, vil imødekomme problematikken vedrørende medarbejderens etiske dilemma.

DA bemærker, at forsikringsselskabet i den foreslåede § 49 b, er afskåret fra at rejse et regreskrav mod skadevolder, men i lovbemærkningerne (side 80) fremgår det at Erstatningsnævnet kan rejse et regreskrav mod forsikringsselskabet. I det tilfælde at Erstatningsnævnet har udbetalt en erstatning efter offererstatningsloven, er det blevet vurderet, at skadevolderen har overtrådt straffeloven. Det er stærkt problematisk, at arbejdsgiver får overdraget ansvaret, og dermed erstatter en statslig garantiordning, som sikrer, at skadelidte får erstatning for sit tab. Det er samtidig uproportioneret i forhold til at imødekomme formålet med voldsforsikringen. DA foreslår, at forsikringsselskabet får mulighed for at rejse et regreskrav mod Erstatningsnævnet for de sager, hvor der har været en overtrædelse af straffeloven.

DA peger på, at det er uhensigtsmæssigt, at skadelidte ikke skal oplyse, hvem skadevolder er, både ift. at vurdere om en hændelse skal anmeldes som en arbejdsskade, men også ift. forebyggelse af lignende sager. Det skal bemærkes, at det fremstår som et unødvendigt beskyttelseshensyn, hvis forsikringsselskabet bliver afskåret fra at rejse et regreskrav mod skadevolder.

Det er DA's vurdering, at Arbejdstilsynet ikke er den kompetente myndighed til at behandle klager over afgørelser om, hvorvidt en arbejdsgiver har pligt til at tegne en voldsskedeforsikring. Eftersom andre klager over afgørelser i arbejdsskadesikringsloven behandles i Ankestyrelsen, er det naturligt, at der er samme klageadgang og behandling for afgørelser, der er truffet efter voldskadebestemmelserne.

Vedrørende økonomien

DA vurderer, at selv om det fremgår af aftalen, at denne er udgiftsneutral for arbejdsgiverne, at antagelserne bag de økonomiske konsekvenser for de private arbejdsgivere er usikre, og stiller sig derfor kritisk overfor størrelsen af den forventede udgift på 70 mio. kr.

Der henvises i den forbindelse til høringssvaret fra AES' bestyrelse, hvor det fremgår, at AES forventer, at implementeringen af elementerne i lovforslaget vil medføre en udgift på 26-53 mio. kr. Implementeringsomkostningerne vil blive afholdt i 2023 og 2024 og skal

finansieres via taksterne. Derudover forventes øgede administrationsomkostninger i 2024, særligt som følge af behovet for oplæring af alle sagsbehandlere i de nye regelsæt. Fra 2025 og fuldt indfaset i 2029 forventes løbende mindre besparelser i de årlige administrationsomkostninger som følge af de forenkledede regler om bl.a. ny årslønsberegning, fleksibilitet i kommunikation af frister i forbindelse med sagsbehandlingstiden samt sparede advokatomkostninger som følge af indførelse af en søgsmålsfrist. De årlige besparelser forventes at være mellem 5-7 mio. kr. fra 2029.

Beskæftigelsesministeriet bedes forholde sig konkret til de økonomiske estimater fra AES' administration, herunder om der er taget højde for disse udgifter i de økonomiske beregninger, idet der i lovforslaget ikke umiddelbart ses at være taget højde for dette, se tabel 2 på side 138.

Vedrørende de økonomiske konsekvenser af uddannelsesgodtgørelsesordningen forudsættes det, at der vil være en tilgang på 165 personer årligt til uddannelsesgodtgørelsen og en begrænset beskæftigelseeffekt.

Uddannelsesgodtgørelsen er økonomisk attraktiv, hvilket betyder, at det forventes, at en stor gruppe vil søge en uddannelse med den risiko, at en stor del alene starter på uddannelsen af økonomiske årsager. Desuden vil en stor tilgang til ordningen udvande beskæftigelseeffekterne af uddannelses tilbuddet, fordi en stor andel vil være umotiverede og eventuelt falde fra uddannelsen.

DA ønsker, at økonomien løbende monitoreres tæt både overordnet og i forhold til uddannelsesgodtgørelsen, og at aftalekredsen drøfter konsekvenserne, hvis den forventede aktivitet og dermed omkostninger for arbejdsgiverne bliver højere end forudsat. Se nedenfor om arbejdsskadeafgiften.

Vedrørende reduktion af arbejdsskadeafgiften

Det fremgår af *Aftalen om et forbedret arbejdsskadesystem*, at denne skal være udgiftsneutral for arbejdsgiverne. Initiativet om at reducere arbejdsskadeafgiften får først reel effekt fra det tidspunkt, der er forventet et statsligt provenu fra aftalens elementer, altså 2031.

DA foreslår derfor, at der som led i monitoreringen og evalueringen drøftes en yderligere nedsættelse af arbejdsskadeafgiften, hvis der er elementer i aftalen, f.eks. uddannelsesgodtgørelsesordningen, som viser sig at blive dyrere for arbejdsgiverne end forudsat i aftalen.

Vedrørende Veteraner og Epidemier (COVID-19)

Det fremgår af *Aftalen om et forbedret arbejdsskadesystem*, at der skal udarbejdes en COVID-afdækning. For at fremtidssikre arbejdsskadesystemet mod en gentagelse af en række utilsigtede konsekvenser af nye tilfælde af epidemier / samfundskritisk sygdom foreslår DA, at der i COVID-afdækningen overvejes et forslag om, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i epidemiloven, som regulerer rammer, roller og bistand for både de private arbejdsgivere, AES og Arbejdstilsynets bistand under en epidemi.

Ligeledes – med henvisning til den aftalte afdækning af veteraners arbejdsskadesager i *Aftalen om et forbedret arbejdsskadesystem* – foreslår DA, at det overvejes, at der etableres et enstrengt erstatningssystem i regi af Forsvarsministeriet, som behandler alle typer af sager vedrørende tidligere udsendte soldater og andre statsansatte – og eventuelt sagerne efter Værnepligtsloven m.v.

DA stiller sig naturligvis til rådighed for opklarende spørgsmål og drøftelser.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Christina Sode Haslund